

Na základě těchto výše uvedených skutečností Puncovní úřad přijal opatření, kdy od roku 2008 bude zaměstnávat 1 osobu se zdravotním postižením, a bude se všemožně snažit zvýšit odběr výrobků a služeb podle § 81 odst. 2 písm. b) zákona o zaměstnanosti.

Zpráva o provádění a výsledcích finančních kontrol

Úvod

Roční zpráva Puncovního úřadu vychází z hlášení o vykonaných finančních kontrolách od vedoucích pracovníků Puncovního úřadu Praha a ředitelů odborů (Jablonec nad Nisou a Morava).

Předběžná kontrola

Finanční operace v Puncovním úřadě probíhají v souladu s opatřením ředitele Puncovního úřadu č. 3/2002 a s ustanoveními zákona č. 320/2001 Sb., každé finanční operaci (nákupu) předchází předběžná kontrola, kde jsou zvažována veškerá rizika a efektivní využití veřejných finančních prostředků.

Nákupy z provozních pokladen konzultují vedoucí s ohledem na oprávněnost nákupu s ekonomicko-správním odborem v Praze, který schválí realizování nákupu. Na pravidelných měsíčních poradách vedoucích pracovníků jsou projednávány výdaje většího finančního objemu. Porady mohou být v naléhavých situacích svolány i mimořádně. Přes elektronické tržiště je nakupována výpočetní a kancelářská technika.

Průběžná kontrola

Průběžná kontrola na Puncovním úřadu se provádí pravidelně i namátkově ve všech pracovištích. Podle Zásad pro oběh účetních dokladů na Puncovním úřadě účetní doklady kontroluje a zúčtovává hlavní účetní. Provozní a příjmové pokladny jsou kontrolovány jednou měsíčně. Inventarizace majetku a závazků je prováděna v pravidelných intervalech daných vnitřním předpisem Puncovního úřadu č. 3/2004, který byl zpracován na základě zákona č. 563/1991 Sb. Pravidelně se také provádí kontrola jehel a puncovních značek podle směrnice č. 3/1991 Puncovního úřadu. Stav cenin se kontroluje měsíčně porovnáním skutečných údajů s údaji na listině obdržené z poštovního úřadu. Drahé kovy se kontrolují převažováním a porovnáním s údaji zapsanými v počítači. Vedoucí autoprovozu každý měsíc kontroluje stav knih jízd a ohledem na hospodárné využití pohonných hmot. Pracovníci oddělení puncovní inspekce každý měsíc kontrolují kvalitu označování puncovními značkami na všech pracovištích Puncovního úřadu.

V roce 2007 proběhly na Puncovním úřadě čtyři kontroly, a to z Ministerstva financí, Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu, Pražské správy sociálního zabezpečení a Úřadu práce hlavního města Prahy.

Následná kontrola

V následných kontrolách se kontroluje, v souladu se všemi předpisy, zda vynaložené finanční prostředky byly opodstatnělé a zda byly vynaloženy efektivně. Odpovědní pracovníci svým podpisem potvrdí, že bylo s veřejnými prostředky nakládáno hospodárně. Následně postoupí veškeré doklady do ESO. Zde pracovníci překontrolují doklady a teprve pak

provedou zaúčtování a konečné zpracování dokladů. Podle potřeby se mohou zařadit mimořádné kontroly.

V roce 2007 bylo provedeno pět auditů se zaměřením na používání a provoz motorových vozidel a cestovní doklady, na puncovní značky a zkušební jehly na pobočce Jablonec nad Nisou, na pracovišti Olomouc audit provedl kontrolu provozních dokladů a dva audity na bezpečnost práce při zacházení s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky byly provedeny na pobočce Jablonec nad Nisou a na Puncovním úřadě Praha. Audity konstatovaly, že nebyla závažným způsobem porušena žádná interní opatření.

Závěr

Kontrolní mechanismy probíhající na Puncovním úřadě jsou nastaveny s ohledem na jeho činnost a zaměřeny na dodržování příslušných zákonů a nařízení MF ČR a na opatřeních a příkazech předsedy Puncovního úřadu vztahujících se k této oblasti. Provedené vnitřní i vnější kontroly nezjistily žádné neúčelné nakládání s veřejnými prostředky. Veškerá účetní evidence je vedena dostatečně podrobně a přehledně.

Spolupráce Puncovního úřadu se zahraničím

Hallmarking Convention

Puncovní úřad spolupracuje s Mezinárodní organizací – Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals (Hallmarking Convention), v překladu – Úmluva o kontrole a označování předmětů z drahých kovů. Sídlo organizace se nachází ve Švýcarsku, v Ženevě. ČR je právoplatným členem od roku 1994. Úmluva byla založena v roce 1972 ve Vídni. Důvodem založení bylo usnadnit export zboží z drahých kovů mezi členskými státy Úmluvy. Zboží vyzkoušené a označené značkou Úmluvy není v importujících členských státech podrobeno zkoušení ani označování. Depozitářem Úmluvy je Švédské království.

Pro ČR má členství význam v tom, že zboží označené Puncovním úřadem a vyvážené do členských zemí je obchodovatelné bez dalšího omezení. Výše ročního příspěvku činila v roce 2007 částku 8 300,- CHF, což je přibližně 155 tis. Kč.

AEAO (nově IAAO)

Puncovní úřad rovněž spolupracuje s mezinárodní organizací The Association of European Assay Offices, v překladu Asociace evropských puncovních úřadů. Sídlo organizace se nachází v Anglii – Londýně. ČR je plnoprávným členem od roku 1992. Puncovní úřad zastupuje v této mezinárodní organizaci ČR. Asociace je sdružení odpovědných zástupců puncovních organizací nejen z Evropy ale i ostatních zemí. Asociace se zabývá harmonizací puncovní praxe v celém rozsahu oboru a výměnou zkušeností v oblasti zkoušení a označování. Prostřednictvím svých zástupců v EU se podílí na přípravě Direktivy EU pro drahé kovy. V roce 2007 se organizace přejmenovala, aby název odpovídal praxi – o členství je zájem i ve významných neevropských zemích. Název nyní zní International Association of Assay Offices - Mezinárodní asociace puncovních úřadů.

Význam pro ČR spočívá v tom, že dochází k sjednocování postupů v oblasti puncovníctví v rámci EU. Výše ročního příspěvku činí 400 EUR. Tento příspěvek byl uhrazen již v roce 2006 na rok 2007.

Puncovní úřad zastupuje Českou republiku v mezinárodní normalizaci v oblasti drahých kovů, a to v ISO ve skupině WG 1 TC 174 a v CEN v komisi TC 283.

Rozbor činnosti puncovní inspekce

Puncovní inspekce v roce 2007 v souladu s příslušnými ustanoveními puncovního zákona plnila své úkoly v oblasti registrace živností, interního auditu, přímého výkonu inspekční činnosti u externích subjektů a ukládání pokut za zjištěné závady.

V uplynulém roce bylo registrováno dle ustanovení § 35 puncovního zákona celkem 273 nových firem (živností a společností), což znamená, že počet evidovaných subjektů dosáhl čísla 9192.

Asi 28 % (2591) firem z celkového počtu oznámilo oficiálně ukončení činnosti, 16 % (1484) činnost dočasně přerušilo. Jak vyplývá ze zkušeností, dalších asi 15–20 % (cca 1400 až 1850), buď nevyvíjí žádnou činnost, nebo pouze zcela minimální, či občas. Rovněž řada firem s dočasně přerušenou činností zřejmě již znovu podnikání nezahájí. Potvrzuje se tedy trend z předchozích let, kdy vysoký nárůst nově registrovaných firem již nepokračuje a ve srovnání s loňským počtem registrovaných subjektů klesá. Zůstává tak činnými, i když v různém rozsahu, kolem 3200–3700 firem, což je ve srovnání s jinými státy poměrně značný počet a oproti minulému roku představuje mírný pokles, a to o cca 150–250 činných subjektů.

Pro vyrábějící i obchodnické zlatnické subjekty přiděluje Puncovní úřad výrobní a odpovědnostní značky. V loňském roce bylo přiděleno celkem 38 nových výrobních a 90 odpovědnostních značek. Naproti tomu bylo 23 výrobních a 9 odpovědnostních značek zrušeno. V uplynulém roce došlo k převodu dvou výrobních a ani jedné odpovědnostní značky na nástupnický subjekt. Celkem bylo na správních poplatcích za uvedené úkony vybráno v kolcích 27 080,- Kč.

V této souvislosti si je třeba uvědomit, že není firma jako firma. Klasických zlatnických výrobních firem již mnoho nových nepřibývá. Nově registrované subjekty jsou převážně v oblasti obchodní, zejména zastavárny, bazary a zprostředkovatelé (dealeři) jiných firem, nebo se jedná o nejrůznější transformace, převtělování, či rozdělování a slučování stávajících firem. Tato situace přispívá značnou měrou k znepréhlednění podnikatelského prostředí a k zaplevelení podnikatelských evidencí (obchodního a živnostenského rejstříku) množstvím evidovaných podnikatelských subjektů, které ve skutečnosti vůbec nepodnikají, nebo již fakticky neexistují.

Ze všech těchto činných registrovaných subjektů je asi 65 % (cca 2100–2400) čistě obchodních a zbytek (asi 1100–1300) podniká v různém rozsahu i ve výrobě nebo opravách zboží. Přesto počet skutečných výrobců nepřekračuje zřejmě 200–250, z nichž je pouhých několik desítek výrobci významnějšími. Je pochopitelné, že všechny tyto výrobní živnosti provozují v různém rozsahu také obchodní činnost.

I mezi obchodními živnostmi jsou značné rozdíly. Existují firmy zabývající se pouze prodejem dovezeného nebo i tuzemského zboží, jak maloobchodním, tak i velkoobchodním, firmy starožitnické a zastavárenské. Dosavadní pozoruhodný růst počtu nově registrovaných

zastavárenských firem již nepokračuje, neboť loni bylo registrováno dalších „jen“ 27 nových subjektů, avšak celkem již 281 zastavárnických živností činnost ukončilo, takže jejich úhrnný počet poklesl o cca 30 na 766. Oficiální zastavárny tedy činí asi 22 % z registrovaných činných firem, a to je ještě možno připočítat řadu nejrůznějších „bazarů“ a „starožitností“, které jsou v podstatě totéž, a často jsou součástí spíše šedé ekonomiky než poctivého podnikání. Značný je též počet firem, které prodej zboží z drahých kovů mají jako vysloveně doplňkovou činnost, například hodinářství, různé butiky, svatební salóny, benzinové čerpací stanice či jiné prodejny s nejrůznějším jiným základním sortimentem.

Čtrnáct výkonných pracovníků puncovní inspekce společně s pracovníky expozitury Olomouc provedlo v uplynulém roce celkem 1413 kontrolních akcí, což je o 93 více než v předcházejícím roce 2006. Nejčastější zjišťované závažnější závady spočívaly opět v prodeji neopuncovaného nebo falešně puncovaného zboží, absenci vah na provozovně a v neregistraci firmy či provozoven. Neopuncované zboží bylo zjištěno v 84 případech. Falešně puncované zboží bylo ve významném množství zjištěno při jedné kontrole a jinak se jednalo jen o dobůh jednotlivých kusů z vlny z let 2003 až 2005. Neregistrované firmy a provozovny byly zjištěny 75 krát a absence řádných vah byla zjištěna ve 37 případech. Oproti minulému roku se jedná v podstatě o setrvalý stav, s přihlédnutím k vyššímu počtu provedených kontrol.

Za správní delikty zjištěné puncovní inspekcí a při puncovní kontrole byly v roce 2006 uloženy pokuty celkem ve 134 případech, přičemž úhrnná částka uložených pokut činila 1 186 500,- Kč. Oproti předcházejícímu roku to znamená vzestup počtu uložených pokut (o 25 ks) ale mírné snížení součtu předepsaných částek o 134 000 Kč. Tyto údaje nasvědčují, že počet zjišťovaných závad sice neklesá, ale dochází k posunu k závadám méně závažným.

Proti rozhodnutí o uložení pokuty bylo v uplynulém roce podáno celkem 12 odvolání. V 11 případech odvolací orgán (MPO) ve druhém stupni rozhodl tak, že předchozí rozhodnutí Puncovního úřadu potvrdil a v jednom případě odvolání vyhověl a řízení zastavil. V roce 2007 nebyl podán nový návrh na soudní přezkum správního rozhodnutí, a vzhledem k tomu, že jedna kauza z minula byla Městským soudem v Praze pravomocně ukončena, nečeká na rozsouzení již žádný případ.

V průběhu uplynulého roku se podařilo realizovat přímý vstup puncovních inspektorů do databáze Centrálního registru obyvatelstva ČR, což výrazně napomohlo při vyhledávání jinak nekontaktních podnikatelů. Právo přístupu bylo umožněno nejen pro pražské pracoviště, ale i pro všechna pracoviště puncovních inspektorů na pobočkách (kromě Olomouce).

V roce 2007 bylo provedeno pět interních auditů. Zaměřily se na používání a provoz motorových vozidel a cestovní dokumentaci, na puncovní značky a zkušební jehly na pobočce Jablonec nad Nisou. Na pracovišti Olomouc se provedla kontrola provozních dokladů a dva audity na bezpečnost práce při zacházení s nebezpečnými chemickými látkami a přípravy byly provedeny na pobočce Jablonec nad Nisou a na Puncovním úřadě Praha. Audity konstatovaly, že nebyla závažným způsobem porušena žádná interní ani obecná opatření.

V roce 2007 proběhly na Puncovním úřadě čtyři externí kontroly a to z Ministerstva financí, Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu, Pražské správy sociálního zabezpečení a Úřadu práce hlavního města Prahy, aniž zjistily závažnější pochybení.

Tematická kontrola kvality vyrážení puncovních značek byla prováděna pravidelně každý měsíc na všech pracovištích a byla jí podrobována vždy alespoň jedna položka namátkově vybraná z označeného zboží připraveného k výdeji. Provedené kontroly potvrdily, že kvalita vyrážení puncovních značek se zvýšila, avšak i přesto jsou při puncovních

inspekčních v klenotnických prodejnách stále zjišťovány případy ne dosti zřetelného označování puncovními značkami z minulých období.

V této zprávě se nelze nezmínit o významném oboru činnosti puncovní inspekce, který má značný mezinárodní dosah, a to o provozování mezinárodního laboratorního kontrolního a srovnávacího systému „LABTEST“. Ze skromných začátků, kdy se jej v počátku 90. let účastnilo pouhých několik laboratoří z Česka a posléze i ze Slovenska se rozrostl v respektovaný systém zahrnující kolem 67 laboratoří z 23 zemí Evropy a Asie. V roce 2007 byly za účastníky nově přijaty dvě zahraniční laboratoře.

Technicko-organizační činnosti

Charakter práce Puncovního úřadu je ve státní správě poněkud atypický. Úřad musí zvládat činnosti testovacího charakteru (především postupy založené na chemických reakcích nebo zkoumající určité fyzikální vlastnosti látek) a činnosti v podstatě výrobní (mechanické nebo laserové značení zboží). Během roku projdou úřadem tuny drahých kovů, a to znamená, že o miliony kusů zboží je třeba se starat na úrovni srovnatelné s peněžnictvím včetně naprosto přesné dokumentace i bezpečnostních opatření. Vysokou odbornou úroveň pracovníků a využití technických prostředků (počítače, mikroskopy) vyžaduje i naplňování další povinnosti Puncovního úřadu, tedy inspekční činnost, s níž souvisí expertní rozpoznávání pravosti punců v laboratoři a vedení přehledů o uznávání některých zahraničních punců.

Proto je nezbytné, aby se úřad choval podobně jako dobrá firma pracující v technicky náročném oboru a aby nezanedbával kontakt s pokrokem v technicko-organizačních oblastech, jež jsou popsány v následujících odstavcích Akreditace, Jakost, Normalizace a Puncy.

Akreditace

V PÚ je již jedna zásadní činnost delší dobu akreditována, a to Stanovení obsahu drahých kovů. Podle osvědčení čj. 028/94 z 28. 5. 1994 byla pražská laboratoř PÚ akreditována a podle osvědčení čj. 075/97 z 1. 7. 1997 reakreditována pro předmět „Stanovení drahých kovů ve slitinách, roztocích a odpadech obsahujících drahé kovy“.

V roce 2001 se laboratoř úspěšně podrobila procesu přechodu na systém jakosti podle nové ISO normy, EN ISO/IEC 17025. Reakreditace probíhá v pětiletých cyklech, a proto byla provedena v laboratoři PÚ Praha v červenci 2002. Úspěšná reakreditace je doložena Osvědčením o akreditaci č. 357/2002 z 26. července 2002. Při dozorové návštěvě v září 2006 byla laboratoř posuzována už podle revidované normy EN ISO/IEC 17025:2005. V červnu 2007 se laboratoř podrobila reakreditaci a obdržela nové osvědčení č. 473/2007, platné do 30. 6. 2012. Kromě reakreditace je každoročně prováděn audit laboratoře pracovníky ČIA při dozorových návštěvách, které mají zjišťovat neshody skutečnosti oproti systému jakosti, popsanému v Příručce jakosti. Neshody musí být ve stanoveném termínu odstraněny. V současnosti laboratoř PÚ pracuje v souladu s Příručkou jakosti schválenou Českým akreditačním institutem (ČIA) podle revidované normy a experti PÚ sledují technický stav oboru a spolupracují na jeho vývoji, především v rámci smlouvy s ČSNI. Vzhledem k potřebě mít vhodné oprávnění k dalším stanovením, která vyplynula z tzv. Niklové direktivy EU a následně z novelizovaného puncovního zákona, připravila laboratoř PÚ rozšíření akreditace také na stanovení niklu v umělém potu a při pravidelné dozorové návštěvě v roce 2004 byla

o tuto metodu rozšířena příloha k Osvědčení o akreditaci, která obsahuje seznam akreditovaných metod. V současnosti příloha k osvědčení o akreditaci obsahuje patnáct metod.

Puncovní úřad, mnohaletý organizátor mezilaboratorních porovnávání laboratoří (zkratka MPZ), prošel již v roce 2000 jednorázovým auditem pro jmenování instituce pilotním pracovištěm pro předmět Stanovení ryzosti klenotnických slitin. Od té doby jsou MPZ, organizované odborem puncovní inspekce PÚ a nazývané Labtest uváděny na základě roční aktualizace údajů v plánu MPZ, zveřejňovaném Českým akreditačním institutem. V roce 2007 již proběhly MPZ Labtest 21 a Labtest 22 (čísla v názvu ukazují pořadí realizovaných kompletních cyklů porovnávání). ČIA ohlásil možnost dlouhodobě akreditovat činnost Organizace mezilaboratorních porovnávání, a PÚ uvažuje o možnosti, že toho v budoucnosti využije. Všechny laboratoře PÚ se samozřejmě účastní LABTESTŮ a vedle toho ještě pravidelných MPZ zvaných round-robin, které jsou každoročně organizovány AEAO (Asociace evropských puncovních úřadů). V obou zmíněných typech MPZ dosahují vždy velmi dobrých výsledků. Pro akreditované laboratoře je pak účast v MPZ povinná a úspěšnost je nutno doložit při dozorových návštěvách..

Záměr akreditovat Rozpoznávání pravosti punců jako měřicí metodu (měření parametrů vyražených punců) se ve světle některých nově zjištěných skutečností (především: drobné, ale prokazatelné změny geometrie vyražené značky během povrchových úprav již označených výrobků, prokázané na elektronovém mikroskopu, a dále zvýšená kvalita některých falešných punců) ukazuje jako směr činnosti, který zřejmě nebude stačit rozvíjejícím se technickým možnostem falzifikátorů. Proto byl na PÚ během roku 2005 vypracován nový rozsáhlý systém dokumentace všech raznic a začal se postupně realizovat. V roce 2006 již se stal rutinním postupem, který ve spolupráci s pracovištěm na ČVUT, které je vybaveno elektronovými mikroskopy, umožňuje používat v nutných případech jakousi obdobu metody otisků prstů (současně je tento postup využíván k lepší kontrole opotřebování raznic). Identifikace punců tímto způsobem povede nikoli k akreditaci (akreditace se týká měřicích metod), nýbrž k porovnávání shody značek, což je směr, případně vedoucí k certifikaci pracoviště. Protože se nejeví významná potřeba získat takový certifikát (to je spojeno s nezanedbatelnými náklady a zvětšenou administrativou), přešlo rozpoznávání pravosti punců do stavu, kdy je úspěšně prakticky používáno, aniž by prozatím PÚ usiloval o nějaký hodnotící doklad od ČIA.

Akreditace provozních činností (především vlastního značení klenotnických výrobků) zůstává ve vzdálenějším výhledu. Uvažovalo se o ní především pro případ, že by byla přijata direktiva EU s principy, výrazně se lišícími od systému, platného v ČR. Protože se tak nestalo ani není předpokládána změna, v současné době není akreditace provozních činností pro PÚ akutně potřebná.

Jakost

Faktory, které především ovlivňují kvalitu pracovních výstupů z instituce se širokou škálou typů činností, jako má PÚ, jsou kvalita pracovníků, kvalita vybavení a systém práce. K prvnímu faktoru se vyjadřují části rozboru věnované vzdělávání pracovníků a personálním otázkám.

O kvalitu vybavení je třeba se starat průběžně, specializovaná zařízení jsou dost nákladná a proto se nemohou obměňovat současně na všech pracovištích. V roce 2007 byla

další dvě pracoviště vybavena v rámci plánované inovace novými pokročilými rentgenfluorescenčními spektrofotometry MIDEX a pro pražský provoz byl zakoupen nový laser pro označování zboží. Kvůli kompatibilitě s jinými zařízeními a softwarem a kvůli zvětšujícímu se množství obhospodařovaných dat bylo zmodernizováno síťové prostředí komunikace úřadu zakoupením nových serverových přepínačů.

Na konci roku se také začal úřad vybavovat pokročilejším a úspornějším telefonním systémem (ústředna pro IP telefonii) a inspektoři v rámci plánované obměny počítačů začali pracovat s novými notebooky. Úřad také postupně připravuje podklady pro rozhodnutí, zda přejít s celým provozním systémem na jiný SW základ, z dosavadního Accessu pravděpodobně na DotNet.

Jen díky soustavné snaze PÚ udržovat svůj informační systém na úrovni odpovídající změnám stavu informačních technologií okolního světa může v složitých podmínkách svého odvětví úřad zabezpečovat např. plné uplatnění principu nulové negativní tolerance (vyšší stupeň ochrany zákazníka ve specifické oblasti trhu, kde se nedostatky v kvalitě výrobku po dlouhá léta nemusí projevit bez použití speciálního vybavení a odborných znalostí). Podobně je to i s budováním databáze fotografií odražků všech raznic potřebné pro rozpoznávání pravosti punců nebo se zavedením vyššího stupně komunikace s veřejností např. tím, že byla bez problémů zavedena elektronická podatelna.

Elektronická podatelna jako prostředek jednodušší komunikace s veřejností již souvisí s dalším prvkem práce úřadu: jedním z hlavních úkolů PÚ v rámci puncovního zákona je ochrana spotřebitele, takže měřítkem kvality práce úřadu také kvalita informací, které spotřebiteli poskytuje, a kvalita informací, kterými pomáhá zlatníkům při jejich snaze poskytovat spotřebiteli kvalitní zboží. Proto s jakostí souvisí také část následující kapitoly, pojednávající o informování veřejnosti. Mechanismus pro ochranu zákazníka při internetovém obchodování se zbožím podléhajícím pravidlům puncovního zákona začal PÚ budovat v roce 2001, v roce 2002 již jej používal rutinně a v letech 2003 a 2004 byl rozšiřován na další firmy. Dohodu o umožnění kontrolních nákupů s PÚ uzavřelo přes 40 internetových zlatnických firem (některé zanikly, takže nyní seznam obsahuje 31 webových adres internetových prodejen se zbožím podléhajícím puncovnímu zákonu), a mezi ostatními e-obchody v profesi vzniká povědomí o možnosti kontrolních nákupů. Puncovním úřadem doporučovaná novelizace puncovního zákona, jež by umožnila běžné používání metody kontrolních internetových nákupů klenotnického zboží, byla cca před pěti lety odmítnuta s poukazem na připravovaný zákon, řešící tuto problematiku v ČR pro veškeré internetové obchodování (v garanci Ministerstva informatiky). Takový zákon však stále není k dispozici. Proto je pravděpodobně současný způsob využívající dohod s firmami jedinou možností vytvořit atmosféru kontrolního tlaku na internetové obchodníky s klenotnickým zbožím. Během roku 2007 se objevil jiný způsob internetového obchodování, internetové aukce, který někteří obchodníci používají k tomu, aby se vyhnuli povinnostem daným puncovním zákonem. Tady čeká na PÚ řešení komplikované situace, s níž dosavadní zákon nemohl počítat.

Do zvyšování jakosti práce spadá i úsilí vyhovět všem nově přicházejícím předpisům o informacích pro veřejnost, zabezpečení osobních dat a o standardech státní zprávy v elektronice. Začátkem roku 2004 byla poprvé vypracována a na webových stránkách úřadu zveřejněna výroční zpráva PÚ podle zákona 106/1999 o svobodném přístupu k informacím, a nyní již jako každoročně bude počátkem roku 2008 zveřejněna obdobná zpráva za rok 2007, tentokrát poprvé s možností adresovat podání na PÚ i prostřednictvím elektronické podatelny.

Normalizace

V rámci tzv. Spolupráce v evropské normalizaci působí PÚ tak, že zastupuje ČR v CEN/TC 283 a v ISO/TC 174 (technické výbory zabývající se drahými kovy) na základě smlouvy s ČSNI. Smlouva je každoročně aktualizována a je podepsán nový plánovací list pro následující rok. Úřad se účastní práce výborů a pracovních skupin (včetně účasti na vývoji některých analytických metod), posuzuje návrhy norem ISO a CEN a zajišťuje české texty pro jejich zavedení v ČR. Komunikace s technickými komisemi a pracovními skupinami CEN a ISO probíhá jak přes ČSNI, tak přímo. PÚ pomáhá i v informování odborné veřejnosti o novinkách v přípravě norem z oboru. Nepřímo působí úřad v oblasti normalizace analytických metod pro drahé kovy také tak, že expert úřadu je členem úzké pracovní skupiny Puncovní konvence pro technické otázky. Puncovní konvence má pak významné slovo v oblasti normalizace činností s drahými kovy jak v rámci ISO, tak CEN.

Blízkost puncovníctví k práci s diamanty (často společný finální produkt oborů) znamená, že v mezinárodních normalizačních organizacích je začleněno do společných technických komisí s tímto oborem práce. Proto spolupracuje PÚ s domácími experty a zajišťuje vypracování stanovisek ČR i k mezinárodním normám pro obor diamantů. Zároveň připravuje i podklady pro vystupování MPO při přípravě české účasti na některých mezinárodních dohodách v tomto oboru.

Možnost ovlivňovat přípravu norem v oboru považuje PÚ za svoji velmi užitečnou roli, kterou ilustruje tento příklad: kdyby se totiž bez naší účasti přijaly např. normy požadující jiné vybavení, než mají naše laboratoře, museli bychom nákladně zařízení doplňovat. Tedy významný ekonomický efekt.

Puncy

Puncy platné na našem území lze zjednodušeně rozdělit na dvě skupiny:– hlavní je skupina punců českých včetně punců vyražených během celé historie českého puncovníctví v Rakousku-Uhersku a Československu (zkráceně "naše"), a pak skupina podstatně méně se vyskytujících punců zahraničních – jednak vyražených v ostatních členských zemích puncovní konvence, jednak platných na našem území na základě našeho vstupu do EU (zkráceně "zahraniční"). Naše puncy byly již v čase první republiky terčem občasných, většinou neumělých falzifikačních pokusů. Vzhledem ke zvyšujícím se technickým možnostem dneška jsou v současnosti činěny pokusy sice také zřídka, zato však na podstatně lepší úrovni. Proto PÚ musí mít k dispozici způsoby, jak rozeznat i falešné puncy velmi zdařilé kvality. O současně používaných metodách je krátká informace v odstavci o akreditaci; o výskytu falz, jak je zaznamenali inspektoři, pojednává kapitola rozebírající činnost puncovní inspekce.

Zahraniční puncy platné v ČR jsou podrobně popsány a vyobrazeny jednak na každém pracovišti PÚ (kde jsou také k dispozici pro veřejnost informační brožurky), jednak na webových stránkách úřadu. Jejich výčet se po vstupu ČR do EU prudce zvětšoval s tím, jak PÚ dostával k dispozici podklady, na jejichž základě mohl některé z punců v zemích EU uznat za rovnocenné našim a rozpoznatelné, během roku 2006 se však už jejich seznam více méně ustálil (na hodnotě 14 zemí). Protože EU nemá a v dohledné době nebude mít direktivu pro drahé kovy, uchovávají si velmi pravděpodobně prakticky všechny jednotlivé státy svoje podoby puncovníctví, a tak se již výčet zahraničních punců u nás uznávaných nebude výrazně